

فعالیت انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران در عرصه بین الملل و چالش های آن گزارش فعالیت سال ۱۳۹۰

دکتر اسماعیل کرمی دهکردی

استادیار ترویج کشاورزی و توسعه روستایی-دانشگاه زنجان

مسئول کمیته بین الملل انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران

در گذشته فعالیت های علمی و حرفه ای محدود به دانشگاهها، مراکز تحقیقاتی و سازمانهای دولتی تخصصی می گردید تا بدین وسیله اطلاعات و فن آوری ها پژوهش، توسعه و تدریس می شد. نیاز دنیای امروز و گسترش کانالهای ارتباطی محلی، ملی و بین المللی موجب شده که این فعالیت ها گستره خود را در سطح وسیعتری بسط داده و به دنبال تاثیر هر چه بیشتر بر جامعه حرفه ای- علمی کشور و نهایتاً عموم مردم باشند. در این راستا، سازمانهای غیر دولتی، سازمانهای مدنی- مردمی و بخش خصوصی در کنار موسسه هاس تحقیقاتی، دانشگاهی و سازمانهای دولتی فعالیت های خود را در یک بستر تکثر گرایانه شروع نموده اند. انجمن های علمی- حرفه ای نیز به عنوان موسسات غیر دولتی رسالت ایجاد شبکه بین همه این عوامل فوق را دارند.

در این راستا، انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی از سال ۱۳۷۳ به منظور تسهیل شبکه سازی بین متخصصان دانشگاهی و اجرایی فعال در ترویج و آموزش کشاورزی تاسیس شد. این انجمن به دنبال ارتقای جایگاه علمی و حرفه ای این رشته در جهت منافع سازمانها و جامعه ایران در سطح گسترده تر می باشد. رسالت های اصلی این انجمن به عنوان یک انجمن ملی حرفه ای / تخصصی عبارتند از: (۱) ایجاد و تقویت روابط علمی با پژوهشگران و متخصصانی که در زمینه ترویج و آموزش کشاورزی در سطوح استانی، ملی و بین المللی فعالیت می کنند؛ (۲) ارتباط و همکاری با موسسه های مرتبط که در زمینه پژوهش، آموزش و ترویج فعالیت می کنند به منظور ارزشیابی و اصلاح پروژه ها و برنامه های آن موسسه ها؛ (۳) ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی؛ (۴) سازماندهی کارگاههای آموزشی و همایش های ملی، منطقه ای و بین المللی؛ (۵) تجلیل از متخصصان و دانشمندان برجسته در این رشته؛ و انتشار مجلات و کتب تخصصی.

انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران از شیوه های زیر می تواند در شبکه و نظام نوآوری ترویج و آموزش کشاورزی و خدمات مشاوره ای روستایی نقش بسزایی داشته باشد:

- ایجاد محیط تعامل و یادگیری اجتماعی بین کنشگران مختلف این نظام؛
- کمک به روند تصمیم سازی و سیاستگذاری در موضوعات مرتبط در سازمانهای مرتبط همچون وزارت جهاد کشاورزی، بین مراکز پژوهشی، وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، نظام مهندسی کشاورزی، کشاورزان و دانشگاهها؛
- ایجاد نیاز و شناخت نیاز کنشگران این نظام جهت کمک به پژوهش و توسعه؛
- کمک به ترویج علم در سطح جامعه به ویژه جامعه دانشجویی، کارشناسان اجرایی، تعاونی ها و کشاورزان؛
- یادگیری از تجارب دیگران و گذشته؛
- تعریف چشم انداز حرفه ای و علمی در آینده؛
- کمک به شناخت نقاط قوت و ضعف؛
- کمک به ظرفیت سازی افراد و موسسه های مرتبط؛

یکی از رسالتهای جدید این انجمن، تعریف استراتژی های ارتباطی با شبکه ها و انجمن های بین المللی و منطقه ای است. در این زمینه این انجمن سعی نموده است تا شیوه های زیر را جهت گسترش روابط بین الملل خود تدوین نماید:

- تشکیل کمیته امور بین الملل انجمن علمی، که هم اکنون تاسیس شده است؛
- راه اندازی وب سایت انجمن علمی به زبان انگلیسی، که هم اکنون راه اندازی شده است؛
- شرکت نماینده انجمن در کنفرانسهای بین المللی و معرفی این انجمن (برخی از تجارب در زیر توضیح داده شده است)؛
- انتشار ژورنالها و کتب بین المللی / لاتین
- میزبانی و برگزاری کارگاههای آموزشی بین المللی و منطقه ای
- میزبانی و برگزاری همایش ها و کنگره های بین المللی و منطقه ای
- شرکت انجمن در اجلاس منطقه ای و بین المللی (برخی از تجارب در زیر توضیح داده شده است)؛
- شرکت انجمن در همایش های منطقه ای و بین المللی (برخی از تجارب در زیر توضیح داده شده است)؛
- عضویت اعضا و انجمن در انجمن های بین المللی و منطقه ای و تسهیل شرکت آنها در انتخابات یا کاندیداتوری آنها (برخی از تجارب در زیر توضیح داده شده است)؛
- شرکت انجمن در کارگاههای آموزشی و دوره های آموزشی منطقه ای و بین المللی
- انجام پژوهش های مشترک بین انجمن از یک سو و دانشگاهها، موسسه ها و انجمن های بین المللی از سوی دیگر
- امکان عضویت دانشمندان و پژوهشگران و متخصصان بین المللی در انجمن
- اتصال انجمن به پایگاههای داده های بین المللی
- به روز نمودن وب سایت انگلیسی زبان و فراهم کردن شبکه مجازی ارتباطی بین متخصصان
- برگزاری نشست های کارشناسی با نمایندگان نهادهای بین المللی
- ترجمه متون علمی از فارسی به زبان خارجی و بالعکس

تجربه ۱

نگارنده که بعداً به عنوان مسوول کمیته بین الملل انجمن انتخاب گردید، در سال ۲۰۱۰ میلادی در اولین اجلاس مجمع جهانی خدمات مشاوره ای^۱ (۲-۶ نوامبر سال ۲۰۱۰ میلادی) در کشور شیلی شرکت نمود این موجب شد که هشت نفر از شرکت کنندگان آسیایی (از جمله نگارنده) آن اجلاس پیشنهاد تاسیس مجمع منطقه ای خدمات مشاوره ای روستایی آسیا و اقیانوسیه (APIRAS) را ارائه دهند. پس از مکاتبات متعدد بین اعضا و رایزنی ها با سازمان های بین المللی مختلف که فهرستی از آنها در زیر آمده است، سرانجام این اجلاس منطقه ای در کشور فیلیپین تشکیل شد.

University of the Philippines Los Baños (UPLB)

Global Forum on Rural Advisory Services (GFRAS)

Southeast Asian Regional Center for Graduate Study and Research in Agriculture (SEARCA), the Philippines International Rice Research Institute (IRRI)

Department of Agriculture - Agricultural Training Institute (DA-ATI)

Pacific Islands Extension Network (PIEN)

East-West Seed Company

¹ The First Intercontinental Meeting of the Global Forum for Rural Advisory Services (GFRAS) and the 16th Annual Meeting of the Neuchâtel Initiative

Association of Asian Agricultural Colleges and Universities (AAACU)
 ASEAN Center for Biodiversity (ACB)
 Australian Centre for International Agricultural Research (ACIAR)
 Asian Farmers' Association for Sustainable Rural Development (AFA)
 Asia-Pacific Economic Cooperation/Agricultural Technical Cooperation Working Group (APEC/TCWG)
 Australasia-Pacific Extension Network (APEN)
 Asia-Pacific Association of Agricultural Research Institutions (APAARI)
 Agricultural Training Institute (ATI), Philippines
 Agricultural Technology Transfer and Training (ATT&T)
 ASEAN Working Group on Agricultural Training and Extension (AWGATE)
 Central Asian Countries Caucasus-Agricultural Advisory Services (CACC-AAS)
 Department of Agriculture-Bureau of Agricultural Research (DA-BAR), Philippines
 East West Seed Company
 Food and Agriculture Organization (FAO)
 First GFRAS Conference participants in Chile
 German International Development Cooperation (GIZ)
 Global Forum on Rural Advisory Services (GFRAS)
 Government Agencies/Institutions in the Philippines
 International Centre for Research in Agroforestry (ICRAF)
 International Fund for Agricultural Development (IFAD)
 International Rice Research Institute (IRRI)
 International Service for Agro-Biotechnology Application Service (ISAAS)
 Iranian Agricultural Extension and Education Association (IAEEA)
 Latin America-Caribbean Rural Advisory Services (LACRAS)
 Bill and Melinda Gates Foundation
 Pacific Islands Extension Network (PIEN)
 Philippine Council for Agriculture, Forestry and Natural Resources Research and Development (PCARRD)
 Southeast Asian Regional Centre for Graduate Study and Research in Agriculture (SEARCA)
 Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)
 University of Zanjan
 US Agency for International Development (USAID)

تجربه ۲

به دنبال اجلاس شیلی، اجلاس منطقه ای تقویت خدمات مشاوره ای روستایی در آسیا و اقیانوسیه^۲ در ۱۴ و ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۱ در دانشگاه فیلیپین و موسسه SEARCA برگزار گردید. هدف اجلاس مذکور به رسمیت شناختن این نهاد منطقه ای / قاره ای در سطح آسیا و اقیانوسیه بود. شرکت کنندگان متشکل از حدود ۳۰ کشور آسیایی (مانند فیلیپین، هندوستان، کره، ژاپن، تایلند، ایران، بنگلادش، اندونزی، کامبوج، کشورهای آسیای مرکزی، آذربایجان و ویتنام) و اقیانوسیه (مانند استرالیا، فیجی، نیوزیلند) و اروپا و آمریکا بودند. در این اجلاس ابتدا، نیازها، دیدگاهها، رسالت، اهداف و استراتژی های مجمع به صورت مشارکتی و از نقطه نظرهای مختلف مطرح گردید و سپس با جمع بندی آنها نقاط مشترک مورد تصویب قرار گرفت. همچنین ساختار این مجمع به شرح زیر تعیین شد و از بین حضار انتخابات صورت گرفت: الف. بخش شرق آسیا، ب. بخش غرب آسیا، پ. بخش جنوب شرق آسیا، ت. بخش جنوب آسیا، ث. بخش آسیای مرکزی، و ج. بخش اقیانوسیه و جزایر آن.

Steering Committee

GFRAS Coordinator for Asia-Pacific Islands - Dr. Virginia Cardenas
 Sub-regionalization focal persons:
 South Asia – Dr. Kushal Pal Singh
 Southeast Asia – Dr. Maricel H. Cadiz

² Regional Forum on Strengthening Rural Advisory Services in Asia and the Pacific Islands", 14 and 15 September 2011 at the Southeast Asian Regional Center for Graduate Study and Research in Agriculture (SEARCA), University of the Philippines Los Baños (UPLB) Campus in Laguna Province, Philippines

Pacific Islands – Mr. Emil Adams
Central Asia – Ms. Ainagul Nasyrova
West Asia – Dr. Esmail Karamidehkordi
Australia and New Zealand – Ms. Rosemary Currie

نگارنده به عنوان تنها شرکت کننده از کشور ایران به عنوان نماینده غرب آسیا انتخاب شد و به همراه دیگر نمایندگان هیات مدیره این مجمع را تشکیل دادند. مقر فعلی این مجمع در کشور فیلیپین و دانشگاه فیلیپین قرار دارد، ولی نمایندگان در موسسه ها یا دانشگاههای خود حضور دارند. یک سایت اینترنتی برای این مجمع راه اندازی شده است که در حال تکمیل می باشد. لازم به توضیح است که نگارنده به عنوان عضو هیات علمی دانشگاه زنجان و نماینده انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران در مورد انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران و نقش آن در شبکه بندی فعالیت ها در ایران مقاله ای را ارائه نمود.

تجربه ۳

شرکت در دومین اجلاس سالانه مجمع جهانی خدمات مشاوره ای روستایی^۳ (۱۳-۱۴ نوامبر ۲۰۱۱) و کنفرانس بین المللی ترویج و خدمات مشاوره ای^۴ (۱۵-۱۸ نوامبر ۲۰۱۱) تجربه دیگر انجمن در عرصه بین المللی بود که در آن علاوه بر بحث و گفتگو بین شبکه ها، موسسه ها و انجمن های علمی دنیا، انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی معرفی گردید. در این اجلاس نیز انجمن آمادگی خود را جهت برگزاری اجلاس بین المللی یا قاره ای در ایران اعلام نمود که تصمیم گیری در مورد پذیرش آن منوط به مکاتبات بعدی شد.

تجربه ۴

با سه انجمن و مجمع بین المللی مکاتبات صورت گرفت تا انجمن به عنوان یک عضو نهادی در این نهادهای بین المللی عضویت یابد.

Association for International Agricultural and Extension Education
Global Forum for Rural Advisory Services (GFRAS)
Asia-Pacific Islands Rural Advisory Services (APIRAS)

نتیجه گیری

- انجمن های علمی به عنوان یک بازوی علمی توانمند می توانند اهداف بین المللی علمی کشور را به طور اثربخشی پشتیبانی کنند. با این وجود با چالشهایی مواجه اند از جمله:
- محدودیت ورود و خروج به و از کشور به دلیل نیاز به اخذ ویزا برای شهروندان ایرانی و خارجی. این ممکن است هم خروج از کشور را در بین ایرانیان محدود کند و هم ورود خارجیان را با دلسردی همراه کند.
 - تبلیغات سو رسانه های بین المللی چهره نامناسبی از ایران در اذهان عمومی بین المللی ایجاد نموده است.
 - شرایط سیاسی بین المللی موجب محدودیت در دسترسی به ارز و تبادلات ارزی با خارج از کشور گردیده است.

³ the 2nd Global Forum for Rural Advisory Services (GFRAS) Annual Meeting, November 13-14 2011, Nairobi, Kenya

⁴ Innovations in Extension and Advisory Services International Conference: : Linking Knowledge to Policy and Action for Food and Livelihoods, Nairobi, Kenya from November 15-18, 2011.

- محدودیت مالی انجمن ها به انها فرصت و جرات شرکت در مجامع و همایش های بین المللی را کمتر می دهد و محدودیت بزرگی در دعوت از میهمانان خارجی در هرگونه همایش یا جلسه ای می باشد.
- امتیازهای موجود کمتر اعضای انجمن ها را ترغیب به فعالیت های بین المللی می نماید.
- پیشنهاد می گردد که وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، وزارت امور خارجه و وزارتخانه های مرتبط در موارد زیر انجمن ها را یاری دهند:
- حمایت مالی، اخذ ویزا و پشتیبانی امنیتی از میهمانان در برگزاری همایش ها، کارگاههای آموزشی، جلسات بین المللی و منطقه ای و غیره در داخل کشور
- حمایت ارزی و اخذ ویزا در جهت شرکت اعضای انجمن ها در همایش ها، کارگاههای آموزشی، جلسات بین المللی و منطقه ای خارج از کشور
- حمایت ارزی از انجمن ها جهت عضویت در مجامع بین المللی
- حمایت مالی از انجمن ها جهت تالیف کتب بین المللی یا ترجمه کتب و چاپ مجلات بین المللی